

Korte toespraak tijdens de Nieuwjaarsontvangst van Hare Majesteit de Koningin op 11 januari 2011 door de Voorzitter van de Eerste Kamer, René van der Linden

Majesteit,

Met de jaarwisseling is het eerste decennium van de 21ste eeuw afgesloten. In dit decennium werden de fundamenteën van de zekerheden van de westerse wereld geraakt, eerst door *'nine-eleven'* en later door een ongekend zware financieel-economische crisis. Het kenmerkte zich voorts door een manifest snelle verschuiving van machtsverhoudingen in de wereld.

In de 20ste eeuw lag het zwaartepunt van economische macht in West-Europa en Noord-Amerika. De afgelopen jaren hebben wij een opmerkelijke expansie gezien van economische mogelijkheden in Azië en Zuid-Amerika. Het optimisme in die landen is groter dan in West-Europa. Waar velen in Europa zich zorgen maken over de handhaafbaarheid van de pensioenen, investeren deze landen op grote schaal in onderwijs, wetenschap en technologie. De jeugd heeft honger naar kennis, vernieuwing, toekomst.

Om dit proces op waarde en impact te beoordelen moeten we meer van buiten naar binnen kijken. De recente financieel-economische crisis toont aan dat wij om resultaten te boeken meer Europa nodig hebben in plaats van minder. Dit terwijl binnen de lidstaten van de Europese Unie een groeiend deel van de bevolking het gevoel heeft dat de problemen het beste nationaal aangepakt kunnen worden. Van de crisissituatie moet juist een impuls uitgaan tot verdere versterking van de Europese solidariteit, samenwerking en integratie. Daarbij is de euro is voor Europa en voor Nederland van levensbelang.

Het is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van politiek en maatschappelijke organisaties om aan onze burgers uit te leggen waar het in Europa om gaat en publiek draagvlak te vinden voor sterke Europese actie. Vraagstukken van voedsel, energie, veiligheid, milieu en klimaat vragen een mondiale aanpak waarbij de stem van Europa eensgezind moet doorklinken.

Positief te waarderen valt dat de betrekkingen tussen de Europese Unie en haar grote nabuur Rusland zich meer ontspannen ontwikkelen. Heel Europa heeft baat bij het kort voor de jaarwisseling tussen de Verenigde Staten en Rusland tot stand gekomen verdrag dat een aanzienlijke afbouw van kernwapens beoogt.

Door onze internationale oriëntering en onze goede positie op de wereldmarkt zijn wij minder sterk door de economische terugval getroffen dan de meeste andere landen binnen de EU. Het is voor de welvaart en werkgelegenheid van onze burgers van groot belang dat Nederland een actieve internationale opstelling blijft kiezen. Naast het grote internationale bedrijfsleven vormt het midden- en kleinbedrijf, vaak met uitstekende internationale posities, een belangrijke pijler van de Nederlandse economie.

Ook op het terrein van kunst en cultuur heeft Nederland veel te bieden. Kunst en cultuur staan thans in het centrum van de politiek-maatschappelijke discussie. Dat is grote winst. Kunst en cultuur maken immers het verschil. Zij geven zin en betekenis aan ons leven boven het alledaagse. Muziek, toneel, dans, film, literatuur, volkscultuur, interculturele manifestaties en beeldende kunst verbinden, voeden zelfreflectie en helpen grenzen tussen mensen en volkeren te overbruggen. De verbinding tussen artistieke en zakelijke belangen biedt grote kansen en verdient beter benut te worden. Kunst en cultuur vormen ook vaak een ankerfunctie in het vestigingsklimaat en dragen als zodanig bij aan nieuwe economische dynamiek.

Majesteit, U vervult als Staatshoofd al bijna 31 jaar een verbindende rol. Mag ik bij deze gelegenheid bewondering en waardering uitspreken voor uw sterke betrokkenheid bij alles wat zich in onze samenleving afspeelt, uw kennis van zaken, uw werklust, ervaring en wijsheid, en de wijze waarop u ons land internationaal gezicht geeft. Ook is het verheugend dat de Prins van Oranje en Prinses Máxima vanuit hun belangrijke V.N.-functies Nederland aanzien verschaffen.

Namens alle aanwezigen dank ik u voor de gastvrije ontvangst in dit mooie Paleis op de Dam. Ik wens u en uw familie van harte een gelukkig Nieuwjaar toe. Moge een onverminderd goede gezondheid uw deel blijven bij de vervulling van uw

zware ambt. Daarop en op een goede toekomst voor Nederland in Europa en de wereld hef ik graag het glas.